

Részletes drogismeret

Buglyos fátylvirág (*Gypsophila paniculata*) drog: fehér szappangyökér (*Saponariae albae radix*)

- A drog a *Gypsophila paniculata* hámozott gyökere.
- A hámozatlan gyökér szürkés- v. sárgásbarna, hosszant durván ráncos, néha csavarodott.
- A drog kívül halványsárga, esetleg sugarasan repedezett, kérge fehér színű, a kambium barnás, a fatest koncentrikusan övezett világossárga.
- Keményítőt nem tartalmaz.
- A porított drog vízzel összerázva erősen és tartósan habzik.

szaponinok

Pongyola pitypang (*Taraxacum officinale*) drog: gyermekláncfűgyökér (*Taraxaci radix*)

- A drog a *Taraxacum officinale* gyökértörzse és gyökere.
- A drog a 15-20 cm hosszú, 1-2 cm vastag, hengeres, egyes helyeken fonálszerűen gyökérrostokkal borított, kívül vörösesbarna, belül szürkésfehér.
- A gyökér keresztmetszetén széles, koncentrikus öv (tejnedvcsatornák). A fatest sárgás.
- Kesernyész illatú, keserű ízű.

triterpén,
keserűanyagok,
szaponinok

Lestyán (*Levisticum officinale*) drog: lestyángyökér (*Levistici radix*)

- A drog a *Levisticum officinale* gyökértörzse és gyökere.
- A gyökértörzs világossárga, harántgyűrűs. A gyökér hosszant ráncos, kívül sárgás, szivacsos szerkezetű. A fatest fásodó, halványsárga.
- Illata fűszeres (zellerre emlékeztető), íze édes vagy kesernyész.

illóolaj

Orvosi macskagyökér (*Valeriana officinalis*) drog: macskagyökér (*Valerianae radix*)

- A drog a *Valeriana officinalis* gyökértörzse és gyökere.
- A gyökértörzs elmosódottan gyűrűzött, kívül barna színű, belül világosbarna. A gyökér vékony, kívül barna, belül fehér.
- Erős, kellemetlen szagú, íze édeskés keserű, aromás. Jellemző szaga szárítás során keletkezik.

valepotriátok,
szeszkviterpének

Orvosi ziliz (*Althaea officinalis*) drog: orvosi ziliz gyökér (*Althaeae radix*)

- A drog az *Althaea officinalis* hámozott gyökere.
- A gyökér hengeres, nem elágazó, kívül szürke, haránt irányban ráncos. Belül fehér vagy sárgásfehér, finoman rostos.
- Nem kemény, körömmel benyomható.
- Keményítőt tartalmaz.
- Jellemző enyhe illatú, kissé édeskés.
- Vízbe téve nyálkás tapintású.

poliszacharidok

Tarackbúza (*Elymus repens*)
drog: tarackbúza gyökértörzs (*Graminis rhizoma*)

- A drog az *Elymus (Agropyron)* repens gyökértörzse.
- A fényes, sárgás, világosbarna vagy sárgásbarna gyökértörzsdarabok 2-3 mm vastagok, hosszában barázdáltak. A náduszokon nagyon vékony gyökerek maradványai és fehéres vagy barnás pikkely alakú levelek találhatók. Az internódiumok barázdáltak, belül üregek.

flavonoidok,
nyálkaanyagok

Borsosmenta (*Mentha x piperita*)
drog: borsosmentalevél (*Menthae piperitae folium*)

- A drog a *Mentha x piperita* levele.
- A levél sötétzöld, hosszúkás ellipszis vagy lándzsa alakú, erezete ibolyás színű is lehet, fűrészszélű. Főleg a fonákon illóolajat tartalmazó mirigyszőrök.
- Erős, sajátos illatú (mentol). Íze csípős, összerágva hűsítő érzést vált ki.

illóolaj

Fodormenta (*Mentha spicata* var. *crispa*)
drog: fodormentalevél (*Menthae crispae folium*)

- A drog a *Mentha spicata* var. *crispa* levele.
- A levél zöld, tojás alakú vagy kerek, felülete ráncos, hullámos, széle fodros, fűrészszélű. Főleg a fonákon illóolajat tartalmazó mirigyszőrök.
- Jellegzetes illatú (édeskés). Íze csípős, konyhaköményre emlékeztető, nem hűsítő.

illóolaj

Nagy csalán (*Urtica dioica*)
drog: csalánlevél (*Urticae folium*)

- A drog az *Urtica dioica* levele.
- A levéllemez tojásdad, csúcsa kihégyezett, szíves vagy lekerekített vállú, a levélszél erősen fűrészszélű. A drog sötétzöld.
- Gyenge, jellemző illatú, íze sós, kissé keserű.

klorofill, vitaminok,
flavonoidok

Lándzsás útifű (*Plantago lanceolata*)
drog: lándzsás útifű levél (*Plantaginis lanceolatae folium*)

- A drog a *Plantago lanceolata* levele.
- A levél sárgászöld – barnászöld színű. A fonákon fehéreszöld, kiemelkedő, szinte párhuzamosan futó erek láthatók. A levéllemez lándzsás, alig láthatóan fogazott.
- Szagtalan, íze keserű, sós, kissé fanyar.

iridoid glikozidok

Orvosi citromfű (*Melissa officinalis*)
drog: citromfűlevél (*Melissae folium*)

- A drog a *Melissa officinalis* levele.
- A levél tojásdad vagy szív alakú, hullámos felületű, fűrészszélű, A levél színe fényes zöld, fonáka világoszöld.
- Illata erős, citromra emlékeztető, íze aromás.

illóolaj

Orvosi zsálya (*Salvia officinalis*)
drog: orvosi zsálya levél
(*Salviae officinalis folium*)

- A drog a *Salvia officinalis* levele.
- A levél hosszúkás-ovális, elliptikus alakú, szürke v. zöldesszürke színű. A levéllemez széle sima vagy finoman csipkézett. A levél színi oldala finoman szemcsés, a fonák bolyhosan szőrözött, rajta a kiemelkedő erek sűrű hálózata látható.
- Jellegző illatú, íze keserű, aromás.

illóolaj

Rozmaring (*Rosmarinus officinalis*)
drog: rozmaringlevél (*Rosmarini folium*)

- A drog a *Rosmarinus officinalis* levele.
- A levél hosszúkás lándzsás, bőrnemű, széle begöngyölt. A színi oldal sötétzöld, csupasz, bibircses felszínű, fonáka szürkészöld, sűrűn, nemezesen szőrözött.
- Jellegzetes, kámforra emlékeztető illatú, íze keserű, aromás.

illóolaj

Bazsalikom (*Ocimum basilicum*)
drog: bazsalikom (*Basilici herba*)

- A drog az *Ocimum basilicum* virágzaskor levágott, megszáritott hajtásáról lemorzsolt levél és virág.
- A levél tojásdad alakú, fényes zöld, szárítva összegöngyölgödik, fényét veszti. A morzsolt drog illóolaj-tartalma tartós tároláskor jelentősen csökken.
- Aromás illatú.

illóolaj

Bíbor kasvirág (*Echinacea purpurea*)
drog: bíbor kasvirág
(*Echinaceae purpureae herba*)

- A drog az *Echinacea purpurea* szárított virágzó hajtása.
- A szár hengeres, üreges, serteszőrös. A levél széles lándzsás vagy elliptikus, ritkán fogazott, mindkét oldalon serteszőrös. A virág kúp alakú, a nyelves virágok lilás bíbor színűek. A herba színe szárításkor halványul.
- Szagtalan, érdes tapintású.

kávésav-
származékok

Borsikafű (*Satureja hortensis*)
drog: borsikafű (*Saturejae herba*)

- A drog a *Satureja hortensis* szárított, majd morzsolt virágos, leveles hajtása.
- A szár vékony, sötétzöld, virágzaskor lilás vagy barnászöld színű. A levél kicsi, keskeny, ép szélű, sötétzöld. A virág apró, lilás rózsaszín vagy fehér. Szárítva a levél összegöngyölgödik, barnászöld színű.
- Jellegzetes illatú, enyhén csípős ízű.

illóolaj

Kis ezerjófű (*Centaurium erythraea*)
drog: ezerjófű virágos hajtás (*Centaurii herba*)

- A drog a *Centaurium erythraea* virágos hajtása.
- A hengeres szár színe világos zöldtől sötét barnáig változik, a levél hosszúkás tojásdad alakú, ép szélű. A virág rózsaszín, amely szín szárítás után is megmarad.
- A drog nagyon keserű ízű.

iridoid glikozidok,
flavonoidok

Fehér üröm (*Artemisia absinthium*)
drog: fehér üröm leveles vagy virágos hajtás
(*Absinthii herba*)

- A drog az *Artemisia absinthium* szárított tőleveleiből, vagy a virágzások gyűjtött felsőbb hajtásrészekből és lomblevelekből áll.
- A szár hosszanti irányban bordázott. A levél szürkészöld vagy zöld, molyhosan szőrös.
- A száraz drog színe zöldesszürke, íze nagyon keserű.

keserűanyagok,
illóolaj

Kapor (*Anethum graveolens*)
drog: kaporfű (*Anethi herba*)

- A drog az *Anethum graveolens* szárított, leveles, esetleg virágzó hajtása.
- A szár hengeres, belül üreges, hosszant barázdált. A levél vékony, fonalas. A virágzat ernyő, a virág apró, sárga színű.
- Jellegzetes, aromás illatú.

illóolaj

Kerti kakukkfű (*Thymus vulgaris*)
drog: kerti kakukkfű levél és virág
(*Thymi herba*)

- A drog a *Thymus vulgaris* szárított hajtásáról leválasztott levele és virága.
- A levél apró, keskeny, szürkészöld színű, erősen szőrözött. A levélszél a fonáki oldal felé begöngyölt. A száraz drog szürkészöld vagy zöldesbarna színű.
- Erősen aromás, jellegzetes illatú.

illóolaj

Közönséges aranyvessző
(*Solidago virgaurea*)
drog: közönséges aranyvessző virágos hajtás
(*Solidaginis virgaureae herba*)

- A drog a *Solidago virgaurea* virágos hajtása.
- A szár hengeres, barázdált. A levél színe zöld, felülete csupasz, vagy gyéren szőrözött. A virágzat tömött buga, sárga színű.

szaponinok,
flavonoidok

Közönséges cickafark (*Achillea millefolium*)
drog: közönséges cickafark virágos hajtás
(*Millefolii herba*)

- A drog az *Achillea millefolium* virágzó hajtásvégeiből áll.
- A szár keskeny, hengeres. A levél zöld, vagy szürkészöld színű, többszörösen szeldelt, fonákon erősen szőrözött. A virág fehér színűek.
- Enyhén kesernyés illatú, íze keserű.

illóolaj

Közönséges orbáncfű (*Hypericum perforatum*)
drog: közönséges orbáncfű virágos hajtás
(*Hyperici herba*)

- A drog a *Hypericum perforatum* szárított, virágos hajtása.
- A levél hosszúkás tojásdad, szélén fekete pontok (mirigyek) figyelhetők meg. Átésző fényben nézve a levéllemezen kicsi, áttetsző illóolajtartók láthatók. A virág színe sárga, vagy narancssárga, szélén szintén fekete mirigyek.

flavonoidok,
cseranyagok,
hipericin-származékok

**Majoránna (*Majorana hortensis*)
drog: majoránna (*Majoranae herba*)**

- A drog a *Majorana hortensis* szárított, morzsolt, leveles, virágos hajtása.
- A szár szürkészöld, vagy pirosasbarna. A levél tojásdad alakú, ép szélű, szőrözött. A virág fehér vagy rózsaszínű. A virágzatban a kerek vagy tojásdad murvalevelek négy sorban szorosan simulnak egymásra.
- Kellemes ízű és illatú.

illóolaj

**Mezei zsurló (*Equisetum arvense*)
drog: mezei zsurló meddő hajtás
(*Equiseti herba*)**

- A drog az *Equisetum arvense* meddő alakjának föld feletti részeiből áll.
- A hajtástengely barázdált. A levél keskeny, színe világoszöld, zöldesszürke, tapintása érdes.
- A drog szagtalan, érdes tapintású, szétmorzsolva ropog.

kovasav,
flavonoidok

**Szurokfű (*Origanum vulgare*)
drog: szurokfű levél és virág (*Origani herba*)**

- A drog az *Origanum vulgare* subsp. *hirtum* szárrészekről mentes, szárított levele és virága.
- A levél sárgászöld, tojásdad vagy elliptikus alakú. A virág fehér színű, csészéje murvaszerű.
- Jellegzetes, kellemes illatú.

illóolaj

**Tárkony (*Artemisia dracunculus*)
drog: tárkonyürömfű (*Dracunculi herba*)**

- A drog az *Artemisia dracunculus* szárított hajtása.
- A szár zöld, hengeres, a levél hosszúkás, lándzsás, ép szélű, kopasz.
- Aromás illatú, enyhén édeskés ízű.

illóolaj

**Varádics (*Tanacetum vulgare*)
drog: varádicsfű (*Tanaceti herba*)**

- A drog a *Tanacetum vulgare* szárított leveles, virágos hajtása.
- A szár sötétzöld, üreges, a levél szeldelt. A virágzat félgömb alakú, élénksárga színű fészkekből összetett buga.
- Enyhe illatú, keserű ízű.

illóolaj

**Fekete bodza (*Sambucus nigra*)
drog: fekete bodza virág (*Sambuci flos*)**

- A drog a *Sambucus nigra* megszártított virága.
- A virágzat széles, lapos bogernyő. A virág színe sárgásfehér, szárítva világossárga. A porzók sárga színűek. Száradás után a kocsányról lemorzsolják a virágot.
- Illata jellegzetes, édeskés. Erősen nedvszívó.

flavonoidok,
szaponinok

Galagonya (*Crataegus* spp.)
drog: galagonya virágos hajtásvég (*Crataegi folium cum flore*)

- A drog a *Crataegus monogyna*, *C. laevigata* vagy ezek hibridjeinek, ritkábban más európai *Crataegus* fajoknak szárított, virágos hajtásvégeiből áll.
- A sötétbarna, fásodó egy-két milliméter vastag ágakon zöld lomblevelek és számos fehér virág található. A virág színe szárítva halványsárga.

procianidinek,
flavonoidok

Hársfa (*Tilia* spp.)
drog: hársfavirágzat (*Tiliae flos*)

- A drog a *Tilia cordata*, *T. platyphyllos* vagy a *T. x vulgaris* szárított virágzata.
- A virágzat sárgászöld színű, főtengele hártvány murvalevelet visel, amely kb. fele hosszában a tengelyhez nő. A virágzatban számos porzó található.
- A drog enyhe aromás illatú, íze édeskés, nyálkás.

flavonoidok

Kamilla (*Matricaria recutita*)
drog: kamillavirágzat (*Matricariae flos*)

- A drog a *Matricaria recutita* szárított virágzata.
- A kinyílt virágzat virágzati tengelye kúp vagy félgömb alakú. A virágzat szegélyén 12-20 fehér pártájú nyelv virág, középső részén több tucat sárga színű csöves virág található.
- Enyhe, jellegzetes illatú.

illóolaj,
flavonoidok

Komló (*Humulus lupulus*)
komlótohoz (*Lupuli flos*)

- A drog a *Humulus lupulus* termesztett fajtáinak szárított termős virágzata.
- A komlótohoz 2-5 cm hosszú, tojásdad alakú, sok zöldessárga, ovális, hártvány és egymást részben takaró felleveleiből áll.
- A drog jellegzetes, aromás illatú, kesernyés ízű.

gyanta-,
cseranyagok

Körömvirág (*Calendula officinalis*)
drog: körömvirág (*Calendulae flos*)

- A drog *Calendula officinalis* teltvirágú fajtáinak virágzati vacokról leválasztott, teljesen kinyílt virága.
- A nyelv virág sárga vagy narancssárga, szárítva is élénk színű.
- Erősen nedvszívó.

flavonoidok,
karotinoidok

Sáfrányos szeklice (*Carthamus tinctorius*)
drog: sáfrányos szeklice virág (*Carthami flos*)

- A drog a *Carthamus tinctorius* teljesen kinyílt virágából gyűjtött nyelv virág.
- A virág színe sárga, narancssárga vagy piros, elszáradva, ill. szárítva élénk vörös.
- Erősen nedvszívó.

festékanyagok

Valódi levendula (*Lavandula angustifolia*)
drog: valódi levendula virág (*Lavandulae flos*)

- A drog a *Lavandula angustifolia* szárított virága.
- A virág alakja csőszerű, színe ibolyáskék, szárítva kékesszürke. Szárítás után lemorzsolják a virágszárról.
- Erős, aromás illatú.

illóolaj

Ánizs (*Pimpinella anisum*)
drog: ánizstermés (*Anisi fructus*)

- A drog a *Pimpinella anisum* szárított ikerkaszat termése.
- A drog oldalról kissé összenyomott, tojásdad vagy körte alakú, sárgászöld vagy zöldesszürke színű. Világos csíkok futnak rajta. A két résztermés többnyire nem válik szét és általában rajta marad a terméskocsány egy darabja.
- Jellegzetes illatú, fűszeres, édeskés ízű.

illóolaj

Rozsaszeges boróka (*Juniperus communis*)

drog: boróka tobozbogyó (*Juniperi pseudo-fructus*)

- A drog a *Juniperus communis* szárított, érett tobozbogyója.
- A drog gömbölyű, ibolyásbarna-feketésbarna színű, gyakran hamvas. Három termőpikkelyből áll, felső részén ezek összenövése látszik; alul pedig a kocsány maradványa látható.
- Jellegzetes, édes, fűszeres illatú, ízű.

illóolaj

Vadrózsa (*Rosa spp.*)
drog: csipkerózsa áltermés (*Rosae pseudo-fructus*)

- A drog a *Rosa canina*, *R. pendulina* és más rózsafajok szárított, aszmagtermésektől mentes virágtengelye (vacokja).
- A drog húsos, üreges, serleg alakú, csészelevelek maradványait viselő vacok darabkáiból áll. Színe világos rózsaszín, narancsos rózsaszín. Külső felszíne domború, fényes, ráncos, belső oldala serteszőrökkel gazdagon fedett.
- Íze savanykás.

vitaminok,
karotinoidok

Fehér mustár (*Sinapis alba*)
drog: fehér mustár mag (*Sinapis albae semen*)

- A drog a *Sinapis alba* magja.
- A mag kb. 2 mm átmérőjű, gömbölyű, világossárga vagy világosbarna színű és kemény. Megnedvesítve epidermisze megduzzad (nyálka).
- Szagtalan, elrágva eleinte olajos, majd csípős ízű.

mustárglikozidok

Galagonya (*Crataegus spp.*)
drog: galagonya áltermés (*Crataegi fructus*)

- A drog a *Crataegus monogyna*, *C. laevigata* vagy ezek hibridjeinek szárított áltermése.
- Az áltermés tojásdad vagy gömbölyű, vörösbarna vagy sötétvörös.
- A drog nyálkás, édes ízű.

procyanidinek,
flavonoidok

Homoktövis (*Hippophae rhamnoides*)
drog: homoktövistermés (*Hippophae fructus*)

- A drog *Hippophae rhamnoides* termése.
- A termés gömbölyded vagy tojás alakú, vékony héjú, lédús. Színe narancssárga, szárítva barnás-narancssárga.
- Íze nagyon savanyú.

szerves savak,
vitaminok

Kapor (*Anethum graveolens*)
drog: kaportermés (*Anethi fructus*)

- A drog az *Anethum graveolens* szárított ikerkaszat termése.
- A résztermések szétválnak. A résztermés tojásdad alakú, sötétbarna, peremén világosabb színű.
- Illata jellegzetes, íze fűszeres.

illóolaj

Édeskömény (*Foeniculum vulgare*)
drog: keserű édeskömény termés (*Foeniculi amari fructus*)

- A drog *Foeniculum vulgare* subsp. *vulgare* var. *vulgare* szárított ikerkaszat termése.
- Az ikerkaszat két résztermése szétválik. A résztermés hengeres, csúcsán keskenyedő, zöldesbarna vagy barna színű.
- Kellemes, édeskés illatú és ízű (ánizsra emlékeztet).

illóolaj

Koriander (*Coriandrum sativum*)
drog: koriandertermés (*Coriandri fructus*)

- A drog a *Coriandrum sativum* szárított ikerkaszat termése.
- A termés barna vagy világosbarna, gömbölyű. Kívül bordázott, belül üreges. A résztermések szorosan összekacsolódnak, nyomásra azonban szétválnak.
- Illata jellegzetes, enyhén csípős ízű.

illóolaj

Konyhakömény (*Carum carvi*)
drog: köménytermés (*Carvi fructus*)

- A drog a *Carum carvi* szárított ikerkaszat termése.
- A résztermés hengeres, végén kihegyezett, gyakran sarlószerűen meggömbült, oldala bordázott. Színe világosbarnától sötétbarnáig változó.
- Erősen fűszeres, jellegzetes illatú és ízű.

illóolaj

Máriatövis (*Silybum marianum*)
drog: máriatövis-termés (*Silybi mariani fructus*)

- A drog a *Silybum marianum* bóbíta nélküli, érett kaszattermése.
- A termés hosszúkás, tojásdad alakú, sima, fényes. Színe szürkétől a halvány barnáig terjed, sötétbarna, hosszanti csíkokkal.

flavonoidok,
zsíros olaj

Olajtök (*Cucurbita pepo* subsp. *pepo* convar. *pepo* var. *styriaca*)
drog: tökmag (*Cucurbitae peponis semen*)

- A drog a *Cucurbita pepo* subsp. *pepo* convar. *pepo* var. *styriaca* magja.
- A mag lapított tojásdad alakú, lágy hártyaszerű héj borítja, színe szürkészöld, olajzöld.
- Szagtalan, olajos, édeskés ízű.

zsíros olaj,
E-vitamin

Fehér fagyöngy (*Viscum album*)
drog: fehér fagyöngy hajtás
(*Visci albae stipes*)

- A drog a *Viscum album* leveles hajtása.
- A hajtás villásan elágazó, sötétzöld. A levél vastag, bőrnemű, elliptikus alakú, ép szélű. Színe sárgászöld, zöld vagy sötétzöld, szárítva zöldessárga.

polipeptidok

Fűzfajok (*Salix spp.*)
drog: fűzfakéreg (*Salicis cortex*)

- A drog a *Salix* nemzetség különböző fajainak fiatal ágairól származó szárított kérge, illetve szárított fiatal, legfeljebb egyéves ágdarabjai.
- A drog hajlékony, hosszúkas, csatornaszerű vagy görbült darabokból áll. Külső oldala sima vagy hosszában barázdált, barnásszürke színű. Belső oldala sima, vagy finoman sávozott, fajtól függően halványsárga vagy vörösesbarna színű.
- Keserű ízű.

fenolglükozidok

Kutyabenge (*Frangula alnus*)
drog: kutyabengekéreg (*Frangulae cortex*)

- A drog a *Frangula alnus* törzsének és ágainak megszáritott kérge.
- A kéreg szürkésbarna, sötétbarna színű. Hosszan ráncolt, külső oldalán sok hosszanti lenticella látható. A felületi réteg eltávolítása után meggypiros réteg válik láthatóvá.
- A kéreg frissen nagyon kellemetlen szagú, szárítva szagtalan, kesernyés-édeskés ízű.

antraglikozidok

Fekete nyár (*Populus nigra*)
drog: nyárfarügy (*Populi gemma*)

- A drog a *Populus nigra* rügye.
- A rügy hosszúkas, lándzsa vagy kúp alakú, kihegyezett, sárgás vagy sárgásbarna színű, ragadós.
- Balzsamos illatú, fűszeres, keserű ízű.

illóolaj,
fenolglükozidok

Tölgyfajok (*Quercus spp.*)
drog: tölgyfakéreg (*Quercus cortex*)

- A drog a *Quercus* nemzetség különböző fajainak fiatal ágairól származó szárított kéreg.
- A drog 1-3 mm vastag, lapos vályú formájú kéreg. Külső felülete viszonylag sima, ezüstös szürke, esetleg kisség repedezett. Belső felülete tompán vöröses vagy sárgásbarna színű, hosszában durván vonalazott.
- Szagtalan, fanyar ízű.

cseranyagok